

ജീവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം-5

തുടർന്നുള്ള ഗവേഷണ തത്തിൽ ഈ ഉഹാം ശരിയാണെന്ന് കണ്ടു.

തക്കിലും ശ്രോഷ്മ സ്വർത്ത തത്തിലും വനന്തതുന്ന ശത്രുക്കളെയും മിത്രങ്ങളെയും തിരിച്ചറിയുകയാണ് ആദ്യം ചെയ്യുന്നത്. ശത്രുവാണികൾ അതിന്റെ ആകൃതി, പ്രകൃതി, പട്ടഞ്ചയും ദേഹം കേരാപ്പിശേഖര്യും സ്വഭാവം എന്നിവയെല്ലാം വൃക്ഷാകാരകോശങ്ങൾ അതിവേഗത്തിൽ ചോർത്തിയെടുക്കും. ശത്രുവിന്റെ ശക്തിയും ദൗർഖാല്യങ്ങളും തിരിച്ചറിഞ്ഞ വിശകലനം ചെയ്ത് കിടുന്ന വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കും. ഈ വിവരങ്ങൾ എല്ലാം പീഠിനിരയിൽ പ്രത്യാക്രമണകാർക്കളായ സൈനികരക്ക് കൃത്യമായി എത്തിച്ചുകൊടുക്കുന്ന തുവരെയുള്ള ജോലിയാണ് വൃക്ഷാകാരകോശങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നത്.

അടുത്ത കാലം വരെ അധികമാന്നും അൻധപ്രവാതിരുന്ന ഒരിനം കോശം നമ്മുടെ പ്രതിരോധ സംവിധാനത്തിൽ സുപ്രധാന പങ്ക് വഹിക്കുന്നു എന്ന തിരിച്ചറിപ്പശാസ്ത്രവോകം അതുകൂടി തേതാടേയാണ് സ്വീകരിച്ചത്. വളരെയികം ഗവേഷണം ഈ രംഗത്ത് ഇപ്പോൾ നടക്കുന്നുണ്ട്. ചികിത്സാരംഗത്ത്, പ്രത്യേകിച്ച് കാൺസർ ചികിത്സയിൽ, വൃക്ഷാകാരകോശങ്ങളെ എങ്ങനെ ഉപയോഗിക്കാമെന്നും ഇപ്പോൾ എന്ന് ഗവേഷണം. കഴിഞ്ഞ നാല് വർഷമായി പാൻക്രൈറ്റാസ് ഗ്രന്ഥിയിൽ കാൺസർ ബാധിച്ച ചികിത്സയിലാണ് താഴെ. എന്ന് ചികിത്സയിൽ വൃക്ഷാകാരകോശങ്ങളെ ഉപയോഗിക്കാൻ താഴെ അനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

സിംഗൾനൈറ്റുലബിക്കു മുന്പ് തന്നെ ഭാരതത്തിൽ ദേശീയാദ്യാനങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നതായി കേന്ദ്ര വനം-പർബതി സ്ഥിതി മന്ത്രാലയത്തിന്റെ വേദാകൾ സുചിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്.

ഭാരതത്തിലെ ഏറ്റവും പലിയ ദേശീയാദ്യാനമാണ് ജമ്മുകാഷ്മീർ സംസ്ഥാനത്തെ കിഴക്കൻ ലഡാക്ക് ഭാഗത്തു സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ‘ഹെമിസ് ദേശീയാദ്യാനം’ (Hemis National Park). ഭാരതത്തിൽ ഹിമാലയത്തിന് വടക്കുഭാഗത്തായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ദേരെയാരു ദേശീയാദ്യാനമാണിത്. 1981ൽ 600 ച.കി.മീ. വിസ്തൃതിയോടെ പ്രഖ്യാപിത്തമായ ഈ ദേശീയാദ്യാനംതിന് ഇന്ന് 4100 ച.കി.മീ. വിസ്തൃതിയുണ്ട്. കിഴക്കൻ ഏഷ്യയിലെ ഏറ്റവും പലിയ ദേശീയാദ്യാനം കൂടിയാണിത്.

‘ഗോംപ’ എന്നറിയപ്പെടുന്ന 400 വർഷത്തിലെങ്കിൽ പഴക്കമുള്ള ഹെമിസ് ബൃഥ വിഹാരം (Hemis Buddhist Monastery)

ഹെമിസ് ബൃഥ വിഹാരം

ഹിമപൂലി

നീലയാർക്ക്

വലിയ ടിബെറ്റൻ ആട്ട്

എഷ്യൻ ഐബെക്സ്

ഇവിടുതൽ ഒരു പ്രത്യേകതയാണ്. ധാരാളം കെത്തരും ടൂറിസ്റ്റുകളും എത്തിച്ചേരുന്ന ഒരു പ്രദേശം കൂടിയാണിത്.

ഹിമാലയത്തിന്റെ മഴനിശ്ചല പ്രദേശത്തു (Rain Shadow Region) വരുന്നതിനാൽ ഇവിടെ പൊതുവെ മഴ കുറവാണ്. പെൻഡ്, ജൂണിപ്പർ, പോപ്പുലൻസ്, സാലിക്സ് തുടങ്ങിയ വൃക്ഷങ്ങൾ ആണ് ഈ വിടെ പ്രധാനമായും കാണുന്നത്. ജീവികളുടെ കാര്യമാനം മുമ്പായിരുന്നതാൽ അപൂർവ്വ പക്ഷികളെയും ഇവിടെ കാണപ്പെടുന്നുണ്ട്. മുഗങ്ങളുടെ കാര്യമാനം അപൂർവ്വമായ കൃഷ്ണമുഗം (Black Buck), മരുക്കുറുക്കൻ (Desert Fox), ചെന്നായ്, മരുപ്പുച്ച (Desert Cat), ഉടുന്ന് (Monitor Lizard), വിവിധയിനം ഓന്റുകൾ, പല്ലികൾ, രക്ത അണ്ണലി (Russel's Viper), ചുരുട്ട് അണ്ണലി (Saw-scaled Viper), വെള്ളിക്കടൻ (Krait) എന്നിവ സാധാരണ

tard) സ്റ്റേ പ്രധാന ആവാസ കേന്ദ്രങ്ങളിലെബന്നാണ് സിത്. ഇതു കുടാതെ വിവിധതരം വാന്നികകൾ (Larks), പരുന്തുകൾ (Eagles), കഴുകന്നാർ (Vultures) തുടങ്ങി അനവധി അപൂർവ്വ പക്ഷികളെയും ഇവിടെ കാണപ്പെടുന്നുണ്ട്. മുഗങ്ങളുടെ കാര്യമാനം മുമ്പായിരുന്നതാൽ അപൂർവ്വമായ കൃഷ്ണമുഗം (Black Buck), മരുക്കുറുക്കൻ (Desert Fox), ചെന്നായ്, മരുപ്പുച്ച (Desert Cat), ഉടുന്ന് (Monitor Lizard), വിവിധയിനം ഓന്റുകൾ, പല്ലികൾ, രക്ത അണ്ണലി (Russel's Viper), ചുരുട്ട് അണ്ണലി (Saw-scaled Viper), വെള്ളിക്കടൻ (Krait) എന്നിവ സാധാരണ

ഇന്ത്യൻ ബസ്റ്റർഡ്

ക്രൂഷ്ണമുഗം

മരുക്കുറുക്കൻ

ഉടുന്ന്

ചുരുട്ട് അണ്ണലി

ങ്ങളും, വിവിധയിനം പരുന്തുകളും, കഴുകൾമാരും ഇവിടെ വസിക്കുന്നു.

ഭാരതത്തിലെ രണ്ടാമത്തെ ഏറ്റവും വലിയ ദേശീയഭ്യാസം രാജസ്ഥാനിലെ താർ മരുഭൂമിയിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ‘മരുഭൂമി ദേശീയഭ്യാസം (Desert National Park) ആണ്. ഇതിന്റെ വിന്റതുത്തി 3182 ച. കി.മീ. ആണ്. പ്രസിദ്ധമായ ജയ്സാൽമീർ പട്ടണത്തിനടുത്താണിത്. അതും ഒരു വംശനാശഭീഷണി നേടിയുന്നതും രാജസ്ഥാന്റെ സംസ്ഥാന പക്ഷിയുമായ ‘ഗേറ്റ് ഇന്ത്യൻ ബസ്റ്റാർഡി (Great Indian Bustard)

ഞാമാണ്.

വിന്റതുതീയിൽ മുന്നാം സ്ഥാനത്തു നിൽക്കുന്നത് ഉത്തരാഖണ്ഡ സംസ്ഥാനത്തു സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന 1989ൽ സ്ഥാപിതമായ ‘ഗംഗാത്രീ’ ദേശീയഭ്യാസംമാണ്. (Gangotri National Park- 2390 ച. കി.മീ). മണ്ണുമുട്ടി മനോഹരമായ ഇവിടെ പെൻഡ്, ദേവഭാരൂ, ഫിർ, സ്പ്രൈസ്, ഓക്, റോഡ്യാഡൈസ് ദ്രോൺ (Pine, Deodar, Fir, Spruce, Oak, Rhododendron) എന്നീ വൃക്ഷങ്ങൾ നിറഞ്ഞതാണ്. ഇതിൽ ആദ്യത്തെ നാലേണ്ണം പുക്കളുണ്ടാകാത്ത,

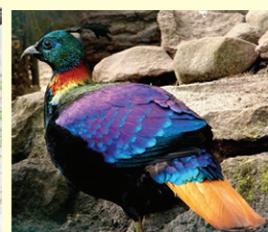
കസ്തുരിമാൻ

ഹിമാലയൻ വരയാർക്ക്

കരിക്കരി

ഹിമാലയൻ മൊണാർക്ക്

ബഹുമാനപ്പെട്ട യഥാർത്ഥ ഭൗമാദ്വീപുകളും കേരളത്തിലെ മറ്റ് ഭൗമാദ്വീപുകളും മുൻപുള്ള ദിവസങ്ങളിൽ

പെപന്നും കോൺകളും

ഒവേവാരു

ഫർ

റോഡോഡ്രോഡോൺ

സഹത്ര ബട്ടൺ ഐലാന്റ്

പെട്ടിമെല്ല ഹോസിലുകൾ

ഭൂമികൾ വളരെയിടത്തിൽ മറവു ചെയ്തപ്പെടുന്ന വൃക്ഷങ്ങൾ ജൂട്ടു തടികൾ കാലാക്രമേണ ഓക്സിജൻ അസാന്നി ധ്യന്തതിൽ പാരകല്ലും പോലെയാകുന്ന പ്രക്രിയയാണിൽ. ഓക്സിജൻപ്രൈസിൽ പാരകല്ലും അസാന്നി ധ്യന്തതിൽ പാരകല്ലും അവയ്ക്കുള്ളിൽ സിലിക്ക് (Silica) നിഃശ്വാസം ജലം തടികൾ കോശങ്ങളിലേക്ക് സാവധാനമിരിഞ്ചെഴുന്ന് പാരകല്ലും പോലെ ഉറയ്ക്കുന്നു. കോശവിതരിയും മറ്റൊന്നും കാലാക്രമേണ വിശ്വാസിച്ചു പോകുമ്പോൾ കോശങ്ങളുടെ എടന നിലനിർത്തി അവയ്ക്കുള്ളിൽ സിലിക്ക് ഉംച്ച് പാരകല്ലും പോലെയാകുന്ന പ്രക്രിയയാണ് പെട്ടി ഘട്ടം (Petrification). ഒറ്റനോട്ടത്തിൽ വൃക്ഷത്തിൽ പോലിംഗ്കുന്ന ഇതരം ഹോസിലുകൾക്ക് സസ്യത്തിന്റെ എടനാപമായ എല്ലാ സവിഗ്രഹശതകളുമുണ്ടാകും.

കോൺകൾ (cones) എന്ന പേരിലിയപ്പെടുന്ന കായ്കളിലും പ്രജനനം നടത്തുന്ന കോൺഫർ (conifer) വൃക്ഷങ്ങളുണ്ട്. മുഗങ്ങളുടെ കാര്യമെടുത്താൽ ഹിമപ്പുലിയും കസ്തൂരിമാനും (Musk Deer) ഹിമാലയൻ വരയാടും (Himalayan Tahr) കരികൾക്കും (Black Bear) ഇവിടെ സാധാരണയായി കാണുന്നു. നവ വർഷ പക്ഷി (Bird of Nine Colours) എന്ന പേരിൽ പ്രസിദ്ധമായ ‘ഹിമാലയൻ മൊണാൽ’ (Himalayan Monal) ആണ് ഇവിടെ കാണുന്ന മറ്റൊരു പക്ഷി. ഉത്തരാഞ്ചലിന്റെ സംസ്ഥാന പക്ഷിയാണ് ഈത്. നേപ്പാളിന്റെ ഭേദഗൈയും പക്ഷി കൂടിയാണ്, നവവർഷ പക്ഷി.

നാലാം സ്ഥാനത്തു നിൽക്കുന്നത് അരുണാചൽ പ്രദേശിലെ നാംബപ്പു ദേശീയോദ്യാനം (Namdapha National Park) മാണം. വളരെയധികം പ്രത്യേകതകൾ നിറഞ്ഞതാണ് 1983ൽ സ്ഥാപിതമായ ഈ ഉദ്യാനം. 1807.82 ച.കि.മീ. വിസ്തൃതിയുണ്ട്. മാത്രമല്ല കടുവ (Tiger), പുള്ളിപ്പുലി (Leopard), ഹിമപ്പുലി (Snow Leopard), മേഖപ്പുലി (Clouded Leopard) എന്നീനാലു വീരംബര ഓന്നിച്ചു കാണാൻ പറ്റുന്ന ഒരേയൊരു പ്രദേശം കൂടിയാണിത്.

പേരിലെ പ്രത്യേകത കൊണ്ട് വേറിട്ടു നിൽക്കുന്നതാണ് മധ്യപരേശരിലെ മാണിക്കും ജില്ലയിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ഫോസിൽ ദേശീയോദ്യാനം (Fossil National Park). 1983ൽ ആണ് ഈത് സ്ഥാപിച്ചത്. പേര് സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ ഇവിടും സസ്യഹോസിലുകൾക്ക് (Plant Fossils) പ്രസിദ്ധമാണ്. 4 കോടി മൃതത്തിൽ 15 കോടി വർഷം വരെ പഴക്കമുള്ള വൃക്ഷങ്ങളുടെ ഹോസിലുകൾ ഇവിടെ നിന്ന് കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. പാറ പോലിരിക്കുന്ന

‘പെട്ടിക്കേഫലി’ (Petrified Fossils) വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ട ഫോസിലുകളാണ് ഈ. കോട്ടക്കണക്കിനു വർഷം മുമ്പുള്ള മധ്യപ്രദേശിന്റെ ഭൂമി സവിശേഷതകളും പരിബന്ധം ചരിത്രവും മനസ്സിലാക്കാൻ ഈ ഫോസിലുകൾ സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്. ലവന്റവിലെ ‘ബിർബൽ സാഹിനി ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്’ (Birbal Sahni Institute of Palaeobotany) അണ് ഈ ഫോസിലുകളിൽ പ്രധാനമായും ശവേഷണങ്ങൾ നടത്തിയത്. പക്ഷേ, ഏഴ് ഗ്രാമങ്ങളിലായി വ്യാപിച്ചുകിടക്കുന്ന ഈ ദേശിയോദ്യാനത്തിലെ ഫോസിലുകൾ പലതും ഗ്രാമവാസികളും ടുറിസ്റ്റുകളും നിരസ്ത്വകയോ, കടത്തിക്കൊണ്ടു പോകുകയോ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

ഭാരതത്തിലെ മറ്റൊരു പ്രമുഖ ദേശിയോദ്യാനങ്ങളെ കുറിച്ചിരിയാൻ ഈ ലേവന്റത്തിന്റെ ഒടുവിൽ ചേർ

തു പട്ടിക-4 നോക്കുക. പലതും ലോകപ്രസിദ്ധ അഞ്ചലാണ്. ചിലത് യുനെസ്കോ (UNESCO) ലോകപൈതൃക പ്രദേശങ്ങളായി (World Heritage Sites) അംഗീകാരിച്ചതാണെന്നുള്ള കാര്യവും ശ്രദ്ധയാണ്.

ഭാരതത്തിലെ പ്രമുഖ ദേശിയോദ്യാനങ്ങൾ എല്ലാം നാം പരിചയപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞതു. ദേശിയോദ്യാനങ്ങൾ ഇല്ലാത്ത സംസ്ഥാനം പഞ്ചാബ് മാത്രമാണ്. അതുപോലെ ഏഴു കേന്ദ്രരജി പ്രദേശങ്ങളുള്ളതിൽ അതുമാൻ-നികോബാബാർ ഒഴികെ ആരെ സ്ഥാത്തില്ലെന്ന ദേശിയോദ്യാനങ്ങൾ ഒന്നും തന്നെയില്ല. അതുമാനിലെ സൗത്ത് ബട്ടൺ (South Button Island) അണ് ഭാരതത്തിലെ ഏറ്റവും ചെറിയ ദേശിയോദ്യാനം. ഇതിനു വെറും 0.03 ച.കि.മീ. മാത്രമേ വിസ്തൃതിയുള്ളൂ!!

പട്ടിക-4

ഭാരതത്തിലെ പ്രസിദ്ധങ്ങളായ ചില ദേശിയോദ്യാനങ്ങൾ

1. കാസിരംഗ്

(അസം)

വിസ്തീരിണം:

858.98 ച.കി.മീ.

സ്ഥാപിതം: 1905

ഒന്നുകണ്ണാൻ കാണണ്ടാമുണ്ട്

‘ലോക പൈതൃക കേന്ദ്രമായി’ അംഗീകാരിച്ച ഇവിടെയാണ് ദ്രോക്കാ പാൾ കാണണ്ടാമുഖങ്ങളുടെ (One Horned Rhinoceros) മുന്നിൽ രണ്ടും ജീവിക്കുന്നത്. 2000ൽ ഇതിനെ കടുപാസങ്കേതമായി പ്രബൃഹിച്ചു. ലോകത്തിലെ കടുപകളുടെ എല്ലാത്തിൽ ഏറ്റവുമധികം സാന്നത യുള്ളത് ഇവിടെയാണ്. കാട്ടരുമകൾക്കും (Wild Water Buffalo) ചതു പ്ലാമാനുകൾക്കും (Swamp Deer) പ്രസിദ്ധമായ ഇവിടെ ഒരു പ്രധാന പക്ഷിക്കേന്നു (Important Bird Area) കൂടിയാണ്.

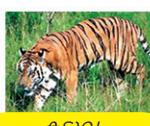
2. മാനസ്

(അസം)

വിസ്തീരിണം:

500 ച.കി.മീ.

സ്ഥാപിതം: 1907

കടുവ

സർജാക്കുരങ്ങ്

3. ബന്ധപുര്

(കർണാടക)

വി: 870.56 ച.കി.മീ

സ്ഥാപിതം: 1931

ഇതൊരു കടുവാ സങ്കേതം കൂടിയാണ്. സമീപത്തുള്ള നാഗർഹോഡ, മുതുമല എന്നീ ദേശിയോദ്യാനങ്ങളും വയനാട് വന്യജീവി സങ്കേതവും ചേർന്ന് ഒക്ഷി നോത്തുയിലെ ഏറ്റവും വലിയ സംരക്ഷിത മേഖലയായ തിർന്നിരിക്കുന്നു. നീലഗിരി ബയോസ്പെഷ്യസ് റിസർവ്വിന്റെ ഭാഗം കൂടിയാണ് ഈ ദേശിയോദ്യാനം.

4. കോർബു

(ഉത്തരഘട്ടം)

വി: 521 ച.കി.മീ

സ്ഥാപിതം: 1936

ഹെയ്ലി ദേശിയോദ്യാനമെന്ന പേരിൽ 1936ൽ സ്ഥാപിതമായ ഈ 1955-56ൽ ‘രാംഗംഗ്’ എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെട്ടു തുടങ്ങി. പ്രശസ്തമായ ‘രാംഗംഗ്’ അണ കെട്ട ഇവിടെയാണ്. വിവ്രാത കടുവ പേരുക്കുന്നും പിന്നീട് പരിസ്ഥിതി പ്രവർത്തകനും ആയിരത്തിന്റെ ജീവിക്കുന്നും കോർബുവിന്റെ പേരിലുണ്ട് ഇതിന്റെപ്പെടുന്നത്.

5. കന്ധാ

(മധ്യപ്രദേശ്)

വി: 939.94 ച.കി.മീ

സ്ഥാപിതം: 1955

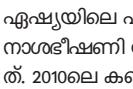
രൂപ്യകാർബ് കിപ്പിങ്ങ്

മദ്യപത്രയിലെ (Central India) ഏറ്റവും വലിയ ദേശിയോദ്യാനമാണിത്. ബംഗാൾ കടുവകളും പുളിപ്പുലിയും മടിയൻ കരടിയും (Sloth Bear) കാടും നായ്ക്കളും സുലഭം. നൊബേൽ സമ്മാന ജേതാവായ റൂഡ്യാർഡ് കിപ്പിങ്ങിൻ (Rudyard Kipling) ചെന്നായ പളർത്തിയ കൂട്ടുരുഡു കൂടു പരിയുന്ന ലോകപ്രസിദ്ധ നോവലായ ‘ജിൻസി ബുക്ക്’ എഴുതാൻ പ്രേരണയായൻ ഈ ദേശിയോദ്യാനം യോദ്യാനമാണ്.

6. ഗിർ (ഗുജറാത്)

വി: 258.71 ച.കി.മീ

സ്ഥാപിതം: 1975

എഷ്യറിലെ ഏറ്റവും പ്രസിദ്ധമായ ദേശിയോദ്യാനങ്ങളിലെഒന്നാണിത്. വംശ നാശക്കണി നേരിട്ടുന്ന ഏഷ്യൻ സിംഹത്തിന്റെ പ്രധാന വിഹാര രംഗമാണിത്. 2010ലെ കണക്കെടുപ്പിൽ ഇവിടെ 411 സിംഹങ്ങൾ ഉണ്ടായാണ് കണക്കാക്കിയിട്ടുള്ളത്.

എഷ്യർ സിംഹം

7 കാഞ്ചൻ ജംഗ് (സിക്കിം) വിന്റർ റേജണ്: 1784 പ.കീ.മീ. സ്ഥാപിതം: 1977	 ചുവന്ന പാഠക്	ലോകത്തിലെ മുന്നാമത്തെ ഏറ്റവും വലിയ കൊടുമുടിയായ കാഞ്ചൻ ജംഗ് യുടെ പേരിലായപ്പെട്ടുന്ന ഇവിടം ഒരു ജീവഭാഗം റിസർവ്വേ (Biosphere Reserve) കൂട്ടക്കാണ്ട്. അപൂർവ്വ സസ്തനികളായ കസ്തുമാൻ, ഹിമാലയൻ വരയാട്, കരികരി, ചുവന്ന പാഠക് (Red Panda), കാട്ടുകഴുത് (Wild Ass), നീലയാട്, സൈറോ, ഗോബിൽ, ടാക്കിൻ എന്നിവയെ ഇവിടെ കാണാം.
8 സുന്ദർബൻ (ബെഡ്സ് ബംഗാൾ)	 സുന്ദർബൻ	ലോകത്തിലെ ഏറ്റവുമധികം വിസ്തൃതിയുള്ള കണ്ടൽ വന പ്രദേശമാണിത്. കണ്ടൽചെടികളുടെ വൈവിധ്യത്തിനും പ്രശസ്തമാണിത്. ‘മനോഹരമായ വനം’ എന്നാൽമാ വരുന്ന ഉള്ള പ്രദേശം 1997ൽ തന്നെ UNESCO ലോക പെത്യുക കേന്ദ്രമായി അംഗീകാരിച്ചു. ബംഗാൾ കടുവകൾ വന്നി കുറുന്ന ലോകത്തെ ഒരേയൊരു കണ്ടൽ വനമേഖല കൂട്ടിയാണിത്.
9 ഇവികുളം (കേരളം)	 വരയാട്	അതുപുറവ് സാർത്തന്ത്രായ വരയാടുകൾക്കും (Rock Goat) നീലക്കുറ്റി സ്റ്റീറിക്കും (Przewalski's Horse) തെയിലത്തേച്ചങ്ങളും നാടായ മുന്നാറിൽ, ദുരി റൂപുകളുടെ ബാഹ്യലുംമേരുള്ള ദേശീയോദ്യാനങ്ങളാണിത്. ഹിമാലയത്തിനു തെക്കുള്ള ഏറ്റവും ഉയരമുള്ള കൊടുമുടിയായ ‘ആനമുട്ട്’ ഇവിടെയാണ്.
10 പുക്കലൂടെ താഴ്വര (ഉത്തരഘട്ടശിഖാം), വിന്റർ റേജണ്: 87.50 പ.കീ.മീ. സ്ഥാപിതം: 1982	 തവിട്ട് കരടി	പേരു സുചിപ്പിക്കുന്നതുപോലെ അതുനും മനോഹരമായ പുക്കൾ വിനിയുന്ന പ്രകൃതിരമണീയമായ ഒരു ഹിമാലയൻ താഴ്വരയാണിത്. പൊതുക്കമലം, നീല പോപ്പി, കോസ്റ്റ ലില്ലി തുടങ്ങി നിരവധി പുക്കൾക്ക് പ്രസിദ്ധമാണിവിടം. 2004ൽ UNESCO ഇവിടം ഒരു ജീവഭാഗം റിസർവ്വേ പ്രവൃത്തിച്ചു.
11 ദേശ്റ് ഹിമാലയൻ (ഹിമാചൽപ്പറ്റം)	 ഹിമാലയൻ	സഫിരം മണ്ണമുടിക്കിടക്കുന്ന കൊടുമുടികൾ തൊട്ട് ശീതേശ്വരം, മിത്രോഷ്ണ മേഖല പ്രകൃതിയിൽ വിവിധതരം കാലാവസ്ഥകൾ ഉള്ളതിനാൽ സസ്യ-ജന്തു വൈവിധ്യത്തിന് പ്രസിദ്ധമാണ് ഇവിടം. അപൂർവ്വ ജീവികളായ നീലയാട്, ഹിമാലയൻ, കരികരി, തവിട്ടുകരി, കസ്തുമാൻ, ഹിമാലയൻ വരയാട് എന്നിവകുടാതെ വൈവിധ്യമാർന്ന പക്ഷികളെയും ഇവിടെ കാണുന്നു.
12 സെസലർ വാലി (കേരളം)	 മലയണ്ണൻ	ഭാരതത്തിൽ ഏറ്റവും ശ്രദ്ധേയമായ ജനകീയ പോരാട്ടത്തിനൊടുപിൽ രൂപീകൃതമായ ഒരു ദേശീയോദ്യാനമാണിത്. സംഗ്രഹിക്കാറിർശ്മാരും കലാകാരന്മാരും ശാസ്ത്രജ്ഞരും റാഷ്ട്രീയക്കാരും പൊതുജനങ്ങളും വിദ്യാർഥികളുമെല്ലാം അണിന്നിരിന്ന പോരാട്ടത്തിന്റെ വിജയമായി അംഗൾ. സിലവാഹലർ കുരങ്ങും കരികുരങ്ങും മലയണ്ണാനും മരനായും (Nilgiri Marten) വരയാടും മടിയൻ കരടിയും കടുവയും പുലിയും കാട്ടുപോതത്തും ആനയും ഏല്ലാം സമൃദ്ധം!!
13 ഗർജ്ജ ഓഫ് മാനാർ (തമിഴ്നാട്)	 കടൽപ്പശ്ശ	എഷ്യൂലിലെ ഏറ്റവും ജീജാപാദമായ ജീനകീയ പോരാട്ടത്തിനൊടുപിൽ രൂപീകൃതമായ ഒരു ദേശീയോദ്യാനമാണിത്. സംഗ്രഹിക്കാറിർശ്മാരും കലാകാരന്മാരും ശാസ്ത്രജ്ഞരും റാഷ്ട്രീയക്കാരും പൊതുജനങ്ങളും വിദ്യാർഥികളുമെല്ലാം അണിന്നിരിന്ന പോരാട്ടത്തിന്റെ വിജയമായി അംഗൾ. സിലവാഹലർ കുരങ്ങും കരികുരങ്ങും മലയണ്ണാനും മരനായും (Nilgiri Marten) വരയാടും മടിയൻ കരടിയും കടുവയും പുലിയും കാട്ടുപോതത്തും ആനയും ഏല്ലാം സമൃദ്ധം!!
14 സതിന്ക (രാജസ്ഥാൻ)	 കാച്ചുതപ്പുലി	രാജസ്ഥാന്റെ തലസ്ഥാനമായ ജയ്പുരിൽ നിന്ന് 107 കി. മീ ദൂരത്ത് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന ഇവിടം ഒരു കടുവാ സങ്കേതത്തിൽ കൂട്ടക്കാണ്ട്. പ്രശസ്തമായ പല കോട്ടകളും അസ്വലങ്ങളും ഇവിടുണ്ട്. ബംഗാൾ കടുവ, പുളിപ്പുലി, കാട്ടുപുളി, കാരകക്കൽ (Caracal), കഴുതപ്പുലി, സർബനക്കുറുക്കൻ, മാൻ വർഗ്ഗത്തിൽ പെട്ട പുളിമാൻ, കൂറാൻ, ചിക്കാരമാൻ (Chinkara), കടമാൻ (Four Horned Antelope), നീലക്കാള (Nilghai), മനുമാൻ കുരങ്ങ്, റീസുസ് കുരങ്ങും തുടങ്ങായി ജനുകളെല്ലാം ഇവിടെ കാണാം.
15 കുഞ്ഞി (തിപ്പാറ)	 മേഘപ്പുലി	ശിപാഹിജല (Shipahijala) വന്യജീവി സങ്കേതത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. മേഘപ്പുലിയുടെ സംരക്ഷണത്തിന് വേണ്ടി സ്ഥാപിതമായ ഭാരതത്തിലെ ഒരേയൊരു ദേശീയോദ്യാനമാണിത്. അതുപുറവും കുരങ്ങുവർഗ്ഗമായ ഇലകുരങ്ങങ്ങളും (Phayre's Leaf Monkey) ഇവിടെ കാണാം. (തുടരും)